СТАНОВИЩЕ

от професор доктор Стефан Иванов Мичев, катедра „Национална сигурност“ при факултет „Информационни науки” на Университета по библиотекознание и информационни технологии за дисертационния труд на Олександр Борисович Смалий

на тема: „Колективна сигурност в Европа на 21 век“,

представен за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ в професионално направление: 9.1. „Национална сигурност“, докторска програма „Управление в сферата на сигурността и обществения ред“

1. Оценка на научните резултати и приносите на дисертационния труд

Актуалността на изследвания в дисертацията научен проблем е вън от съмнение, но трябва специално да се отбележи, че Олександр Борисович Смалий доказва тази актуалност, като подчертава, че съвременните международни отношения се характеризират с появата на огромен брой нови заплахи за сигурността, които на етапите на създаването на организации за колективна сигурност не са били известни или не са имали такива мащаби, че да застрашат международния мир и сигурност.

Постигнатите резултати ни убеждават, че докторантът е навлязъл в проблематиката и има точна оценка за разработките на други изследователи. Основното съдържание на дисертационния труд съответства на темата. Дисертацията е сполучливо структурирана. Налице е единство между целта, задачите на изследването и постигнатите резултати.

Дисертационният труд съдържа нова интерпретация на факти, както и анализи, изводи и препоръки. Накратко те се отнасят до обогатяването на съществуващи знания за колективната сигурност и са конкретизирани в няколко добре защитени тези:

- На съвременния етап на развитие основните заплахи за колективната сигурност се крият не във военните конфликти, а в новите видове заплахи и във вътрешните предизвикателства, които заплашват сигурността на държавата.
- Съществуващите международни механизми за контрол, предназначени да предотвратят военни заплахи, поради тяхната обемност и ниска оперативност остават неефективни, което налага необходимост от тяхната трансформация с цел по-ефективно поддържане на сигурността.
- Международните организации за колективна сигурност имат водеща роля в осигуряването на колективната сигурност в европейския регион, тъй като обединяват държавите членки, които са готови да работят заедно за постигане на регионална сигурност.

В резултат на проведеното изследване на взаимовръзката между категориите „доверие" и „колективна сигурност" докторантът привежда допълнителни доказателства към известната теза, че съществуването на съвременна система за колективна сигурност е невъзможно без формирането на отношения на доверие между нейните субекти.

Накратко, Олександр Смалий изследва значим за теорията и практиката проблем. Като принос на докторанта може да се изтъкне фактът, че е обогатена теорията, свързана със същността и съдържанието на колективната сигурност. На базата на анализа се правят важни препоръки за подобряването на концептуалната рамка и нормативната

уредба. Предложен е авторски комплексен подход за подобряване на ефективността на функционирането на регионалните режими за сигурност. Установено е, че промените в характера на заплахите и в самата колективна сигурност са свързани с геополитическите фактори и зависят от промените в геополитическото положение на държава или регион.

Дисертационният труд е лично дело на Олександр Смалий Използваните източници са добросъвестно цитирани. Не съм установил плагиатство и не съм получил сигнал за плагиатство в дисертационния труд и публикациите по него.

2. Критични бележки

Според мен някои от формулировките в дисертационния труд са неточни и се нуждаят не само от редакция във връзка с превода.

Така например и в реферата, и в дисертацията се посочва, че:

*Изследователска **теза** (Bold мой С. М.)*

Колективната сигурност е ключов фактор в контекста на поддържането на международната сигурност и националната сигурност на държавите-членки, а също така е възпиращо средство срещу евентуални глобални конфликти, които могат да възникнат въз основа на външни и вътрешни заплахи.

*В съответствие с тази **хипотеза** (Bold мой С. М.) са формулирани няколко изследователски проблема, водещи до следните конкретни въпроси...*

Обект и предмет на изследването

*Обект на изследването са **съвременните въпроси** (Bold мой С. М.) на колективната сигурност в европейския регион.*

В началото на един от заявените приноси се срещаме с формулировка, която е неясна и затова поставя под съмнение по същество целия принос:

*Обоснована е необходимостта от **„деполитизация”** (Bold мой С. М.) на колективната сигурност…*

От по-прецизна редакция се нуждае и заглавието на първа глава:

*Първа глава „Колективната сигурност в системата на международните отношения: възникване на **идея**, (Bold мой С. М.) формиране и особености на функционирането на настоящия етап”*

Тези и други подобни бележки не трябва да се възприемат като поставящи под съмнение общата положителна оценка на дисертационния труд. Споменавам ги с оглед на основната ми препоръка – резултатите от изследването да получат необходимата публичност и чрез издаването им.

3. Заключение.

Представеният дисертационен труд на Олександр Борисович Смалий отговаря на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за неговото прилагане.

Давам положителна оценка на дисертационния труд на тема: „Колективна сигурност в Европа на 21 век“ и съм съгласен на Олександр Борисович Смалий да се присъди образователната и научна степен „доктор“ в професионално направление: 9.1. „Национална сигурност“, докторска програма „Управление в сферата на сигурността и обществения ред“

Дата 09.09.2020 г. Член на научното жури:

проф. д-р Стефан Мичев